

162. Frøjels kyrka

Pl. 24

Litteratur: E. Svärdröm, Runfynd 1971 (i Fornvännen 1972), s. 255.

Runristning i kalkputs på norra korväggen, 1,88 m V om ingången till sakristian, omedelbart till höger om den därstädes befintliga nischen. Inskriften upptäcktes 1971.

Ristningen är utförd i torr puts. Längd 3,5 cm, runornas höjd 2 cm.

Inskrift:

iu**an**

»Johan»

Till läsningen: Alla runorna är djupt ristade och tydliga, **a** och **n** med ensidiga bistavar. Strax till höger om inskriften står två tecken, 2,5 cm höga, som liknar runorna **h** och **r**, dock av annan karaktär än namnets. De torde ha tillkommit utan samband med detta.

Om namnet *Io(h)an* se G 4.

Inskriften befinner sig inom den målade rankan som inramar nischen. Koret anses vara uppfört senast omkring år 1300. Målningen på korväggen är från förra hälften av 1300-talet. Färg i runföljden visar att den ristats före målningens tillkomst, således vid 1300-talets början. Från slutet av 1200-talet har vi namnet Johan belagt i runinskriften G 163 från Mulde i samma socken, och där tillsammans med namnet Botair, i sin tur känt även från gravstenen G 161 i Frøjels kyrka. För Johans del vågar man dock på grund av namnets stora frekvens icke hävda något samband mellan namnteckningen och Johan på Muldestenen.

163. Mulde, Frøjels sn. Nu i Gotlands Fornsal

Pl. 24

Litteratur: L 1854, S 137, F 60, W 11. C. G. Hilfelning, Resejournal 1799 (hs F m 57: 6 i Kungl. Bibl.), s. 165; J. G. Liljegren, Runlära (1832), s. 157; J. H. Wallman och S. V. Moberg, Anteckningar under en resa sommaren 1833 (hs i Nord. mus.), s. 45; P. A. Säve, Reseberättelse 1864 (ATA), s. 298, Gotland 1864 (hs S 40 n i UUB), s. 192; C. Säve, Brev t. P. A. Säve 30.10.1864 (avskr. i hs R 623: 5 i UUB, s. 636); H. Pipping i VHAA:s Månadsblad 1900, s. 61 f., Gotländska studier (1901), s. 106 f., Runinskrifter undersökta år 1902 (ATA) nr 6, Gutalag och Gutasaga (1905–07), s. lxiv f. not 5; Gotländska kyrkor, utg. af Gotlänningens redaktion, 4 (1901), s. 218; O. v. Friesen, Runenschrift (i J. Hoops, Reallexikon der germanischen Altertumskunde Bd 4, 1918), s. 46 f., Anteckningar 1922 (UUB), Runorna i Sverige (1928), s. 82, Runorna (Nordisk kultur bd 6, 1933), s. 239; E. Wessén, Utkast till manus (ATA).

Äldre avbildningar: Hilfelning, teckning 1799 (a. a. s. 165; återgiven i Liljegren a. a. 1832, Pl. vii); P. A. Säve, teckningar 1864 (Reseberättelse, s. 298, samt S 40 n, s. 192); Pipping, 2 foton 1902 (ATA); J. W. Hamner o. O. v. Friesen foto 1922 (UUB); v. Friesen a. a. 1928, s. 83.

Sten, s. k. förflis, med runinskrift. Stenen förvaras nu i Gotlands Fornsal, där den registrerats bland 1917 års förvärv med inv.nr C 3736 och proveniensens »Från Mulde i Fröjel.»

Stenen är tidigast omtalad av C. G. Hilfelning 1799: »Uti Mulde gård i Levide, öfver Husdören, var en liten 3.kantig sten insatt i Muren med följande Inscription; Stenen sades härstädes vara funnen i Iorden,